

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ ΚΟΜΗΣΣΑ ΠΟΤΟΚΚΑ

Η τραγωδία των νεαρών Έλληνίδων των τριών φοβερών αιώνων της Τουρκοκρατίας, που έπωλούντο ως σκλάβαι εις τα παζάρια της Κωνσταντινούπολης κατὰ πλείστον, αλλά και της Σμύρνης και της Αλεξανδρείας διά την ηθονήν ή διά την υπηρεσίαν των χαρσιμίων, είχε και τὰ όλίγα της αγαθά άπρόοπτα. Κόραι που είχαν άντιμετωπίσει τόν σκληρότερον μοιραϊόν από όσα έγγνώριζεν ή γυναίκα εις τούς αιώνας, νά εκτίθονταν γυμναι εις τὰ περσούλια της αγοράς από Έβραίους άνθρωποσιμικτών και ν' άκούουν νά εκθειάζονται από τους άπιστούς κολλητάς των τὰ γυμνά των μέλη πρό των πλουσίων και ήδυσπαθών άγοραστών και νά όφιστανται ψαζουλεύματα και κυνικάς εκτιμήσεις της σαρκός των, κόραι τραγικάι που έπερίμεναν νά φθάσουν από τόν κακόν εις τόν χειρότερον, είχαν καμιά φορά πανιώνη τύχη. Έγίνοντο γυναικείαςσάβδων, άρχόντων της άνατολής, αλλά και Εύρωπαίων ευγενών που έφθαναν μέχρι των τουρκικών άγορών από δίψαν περιπετειών και από την περιέργειαν νά γνωρίσουν από κοντά την βάβαρον αλλά μυστηριώδη ακόμη διά τους λαούς της δύσεως και ήδονοχαρή άνατολήν. Πλήθος ίταλών χρονογράφων της περιόδου αυτής άναφέρουν μαρκησία και κομισσά των ίταλικών και των προβηγκιανών πριγκιπατών και κομησιών που είχαν ελληνικήν την καταγωγήν, άνθρωποσιμικτών αυτοί και που κατώρθωσαν χάρις εις ένα έρωτα που ένέπνευσαν εις τόν κύριόν των ή εις την έπιβλήν των νά σώματός των και της καλλονής των νά γίνουν σύζυγοι εκείνων που τας είχαν αγοράσει. Και δέν έλειψαν μεταξύ αυτών και εκείναι που άπησχόλησαν την ιστορίαν.

Εγγράφημεν ήδη διά την Σουλτάναν Έλέγκω, σκλάβαν ελληνίδα που έφθασε από τόν κοντά εις τόν θρόνον του Σελήμ του 3ου καθώς και διά την δεσποινίδα Αϊσοε που κατέβηξε την παρισινήν άριστοκρατίαν κατά τας άρχάς του 18ου αιώνος και ή όποια δέν έγινε ευνοούμενη του δουκός της Όρλεάν του άντιστασιεύοντος τότε μόνον διότι δέν τό ήθελε.

Πενήντα χρόνια άργότερα μιιά άλλη Έλληνίς έπαιξε ζωηρόν ρόλον εις την αύλήν της Αικατερίνης της 2ας εις την Πετρούπολιν και εξέπληττε τό Παρίσι των ευτυχών χρόνων της Μαρίας Άντουανέττας με την καλλονήν της και τό πνεύμα της. Η κόμισσα Σοφία Ποτόκκα, που προσανομάζεταν παντού όπου έχουν γράφει δι' αυτήν «Η όραιο Φαναριώτισσα».

Είπε εξηκριβωμένον ότι έγεννήθη τό 1761 εις τή περίχωρα της Κονσταντινουπόλεως. Μένει άγνωστον, κατόπιν ποιού γεγονότος την έπληραν σκλάβαι εις πολύ μικράν ηλικίαν και την έφεραν μεταξύ πολλού άλλου έμπορεύματος άνθρωπίνων υπάρξεων εις ένα από τὰ παζάρια της Κονσταντινουπόλεως. Θά ήτο εξάπαντος πολύ μικρούλα ακόμη διότι έπωλείτο πολύ φθηνά. ήγόρασε ό άπεσταλμένος του βασιλέως της Πολωνίας Μποσκάμπ και όλίγον άργότερα την μετέφερε μαζί με μερικά έλλεικτά προϊόντα της άνατολής εις την πατρίδα του. Από την παιδικήν της ζωήν δέν έμεινε εις την νεαράν κόρην παρά ή άνάμνησις ότι κατήγετο από οικογένειαν του Φαναρίου και ότι κατόπιν οίκογενειακής καταστροφής την έπληραν σκλάβαι και την έκούλησαν. Η θερμή ώραϊότης της μικρής Έλληνίδος άνθισε κατά τρόπον θαυμαστόν εις την βορεινήν χώραν όπου μετεφέρθη και δέν ήτο είκοσι χρόνων ακόμη όταν την ήγάγησε ό Πολωνός συνταγματάρχης Βίττ, διοικητής του φρουρίου Καρμενιέας εις την Ποδολίαν. Τό έρωτικόν πάθος του Βίττ ύπήρξε τόσο φλογερόν ώστε την έκαμε γυναίκα του.

Ός κυρία Βίττ ή νεαή Έλληνίς έπεσκέφθη τό Παρίσι τό 1781 και ή διαβίωσις της από εκεί σημεϊούται από τούς άπομνημονευτογράφους της εποχής. Η καλλονή της έν μέσφ των γυναικών της παρισινής άριστοκρατίας έκαμε αίσθησιν. Και ήτο τότε ή εποχή της ευτυχούς περιόδου της βασιλείας της Μαρίας Άντουανέττας, τὰ τρελλά χρόνια των Βερσαλλιών και του Μικρού Τριανόν.

Αλλά ή μεγάλη δράσις αυτής της γυναικός ύπήρξεν εις την Πετρούπολιν. Πολύ γρήγορα είχε χωρίσει από τόν συνταγματάρχην Βίττ και έγινε γυναίκα του κόμητος Φέλιξ Ποτόκκα. Αυτός ό γάμος την έφερεν εις ύψηλότερον κοινωνικόν έπίπεδον. Ο κόμης άνήκε εις την άριστοκρατικότεραν και την πλουσιωτέραν οίκογένειαν της Πολωνίας. Είχε ήδη προσφέρει υπηρεσίας εις την Αικατερίνην την 2αν και πολλοί Πολωνοί πατριώται της εποχής τόν κατηγόρουσαν ότι είχε συντελέσει εις την υποδουλσίαν της πατρίδος του. Εκείνο που γνωρίζομεν είναι ότι είχε την προσωπικήν Τσερμέ. Τούτο όφείλετο ό ότι δέν είχε συμμετάσχει εις την έκστρατείαν του Άλέξιου Όρλώφ κατά της Τουρκίας και είχε λάβει μέρος εις την πυρπόλησιν της Οθωμανικής άρμάδας εις τόν Τσερμέν. Η συμμετοχή του Πολωνού κόμητος εις την έκστρατείαν εκείνην ή όποια είχαν

ως σχέδιον την άπελευθέρωσιν της Πελοποννήσου και των νήσων του Ιονίου και του Αιγαίου και την δημοθυρίαν Έλληνικήν κράτους, αλλά πάντοτε προτεκτοράτον Ρωσσί υπό πρέπει ν' άποδοθή εις την επίδρασιν της Έλληνίδος συζύγου του.

Η κόμισσα Ποτόκκα είχε ήδη ή ώραία των μεγάρων των ευγενών της Πετρούπολεως. Εις τας «Αναμνήσεις» της κομίσσης Γκολοβίν που άποτελούν πηγήν πολύτιμον διά την ιστορίαν του άριστοκρατικού κόσμου των τελευταίων χρόνων της Αικατερίνης και της ρωσικής αύλής, εύρίσκομεν την κόμισσα Ποτόκκα φίλην της ποιητικήςσής Δολγορούκη της περιφήμου έρωμένης του πριγκιπος Ποτίμκιν. Αλλά λίγο άργότερα ή Ποτόκκα γίνεται πλέον τό πλέον αγαπητόν πρόσωπον της αύλής. Είπε ή προσωπική φίλη της αυτοκράτειρας, που δέν έχει μυστικά δι' αυτήν, που της έμπιστεύετα όλα. Είπε κυρία με όλα τὰ χαρίσματα της διακεκριμένης άριστοκράτιδος της εποχής. Δέν είναι μόνον ώραία και κομψή. Τό πνεύμα της είχε χαριτωμένον, και ή μόρφωσις της άπείρατος. Είπε ή λείαν της Πετρούπολεως. Ο Άγιάδς ζωγράφος Αάμνι, που έκαμε σειράν μεγαλοπρεπών πορτραίτων της Αικατερίνης της Μεγάλης, έξωγράφος και την κόμισσα Ποτόκκα. Η εικόν που δημοσιεύομεν είναι αυτό τό πορτραίτο τό γνωστόν μεταξύ συλλεκτών έργων τέχνης με τόν τίτλον «Η ώραία Φαναριώτισσα». Τό πορτραίτο αυτό άνήκε εις την ιδιωτικήν πινακοθήκην της κομίσσης Σουβαλώφ εις την Πετρούπολιν και έδημοσιεύθη κατά πρώτον εις την «Γκαζέτ ντε μωδς—άρ» τού 1905 με καλλιτεχνικήν άνταπόκρισιν από την Πετρούπολιν.

Η κόμισσα Ποτόκκα δέν λείπει από τὰ άνάτορα της Αικατερίνης. Είπε ή σύμψροφος των ευχαριστών ώρών του Έρμετάς όπου ή γρηαία αυτοκράτειρα έξασχολουόουσε τούς έρωτάς της. Η κόμισσα και ή Αικατερίνη μιλούν γιά όλα τὰ πράγματα. Διά την πολιτικήν, διά την ιστορίαν, διά την φιλοσοφίαν, τόν έρωτα, διά τὰ σάνδαλα της ρωσικής άριστοκρατίας και των άλλων της Εύρώπης. Υπάρχουν δλαι αί ένδείξεις διά νά πιστεύομεν ότι τό θερμόν φιλελληνικόν πνεύμα που κατηύθυνε την πολιτικήν της Αικατερίνης όφείλετο εις την επίδρασιν της ελληνίδος εκείνης. Η δαμονία γυναίκα που έκαμε τόν άνδρα της τόν άδιαφορούντα διά τας τύχας της ίδίας του πατρίδος, νά πολεμήσιν εις τόν Τσερμέν, ήτο μιιά ύποβλητική φωνή διά την Έλλάδα και την άνεξαρτησίαν της πησίον της μεγαλοπράγμονος αυτοκράτειρας. Είπε ιστορικάς βεβαιωμένον ότι όταν ο Άλέξις Όρλώφ μετά την άποτυχίαν της πρώτης έκστρατείας έπρότεινε και δεύτεραν εις τας ελληνικάς νήσους εύθρκε την Αικατερίνην με σχέδιον ήδη έτοιμον. Ηθελε νά επιδιώξη την δημοκρατίαν μιιάς ελληνικής πολιτείας άνεξαρτήτου από την Πελοπόννησον, μέρος της Στερεάς και τας νήσους, αλλά πολιτείας διατελούσης υπό την άμεσον προστασίαν της Ρωσίας. Αυτά μέχρι της ήμέρας που θά κατώρθωνε νά διώξη τούς Τούρκους από την Εύρώπην και νά βασιλεύσιν εις τό Βυζάντιον. Εκείθεν ή ρωσική παράδοσις εις την όποιαν όφείλεται ή φιλοξενία που εύθρκε έντός της Ρωσίας ή Φιλική Έταιρεία και ή καλλιέργεια της ιδέας της ελληνικής άνεξαρτησίας υπό τού Καποδίστρια πλησίον τού ίπποκικού αυτοκράτορος Άλεξάνδρου.

Τών συνομιλιών της Αικατερίνης και της κομίσσης Ποτόκκα διεσώθη θαυμαστόν δοκουμεντό χάρις εις την κατασκοπίαν που ένήγαγε εις τὰ ρωσικά άνκυρα διά λογαριασμόν της άγγλικής διπλωματίας ό άδαιμοντοκλής της αύλής Έβραίος Ζαρούλιν Κίτρε, πληρωνόμνος άκριβότατα προς τούτο.

Είς μιάν έπιστολήν προς τόν άγγλον πράκτορα Τόμ Ντράουερ και προσημεινών διά τόν Ούίλλιαμ Πίττι παραθέτει εις διάλογον ολόκληρον μυστικήν συνομιλίαν διαμειφθεύσαν μεταξύ τόν δύο γυναικών εις τό μπουντουρά της αυτοκράτειρας. Ο Κίτρε εύρίσκει εις τό παραπλήρους μικρόν σαλόνι, όπου τόν εισήγαγον διά νά άναμνή νά παρουσιάσθι εις την αυτοκράτειραν, και όπου έμενε χωρίς νά τόν άναγλωφθούν αί δύο γυναίκες. Μιλούσαν διά την ρωσικήν πολιτικήν. Η Αικατερίνη εξέθετε εις την φίλην της τὰ από τού 1772 γεγονότα και τὰ σχέδιά της διά τό μέλλον. Είχε κατώρθώσει ν' άποπλανήσιν τούς εύρωπαίους διπλωμάτας. Ένώ ή Γαλλία, ή Άγγλία και ή Γερμανία ή καταμερίζουσα την δυνάμιν της μεταξύ της Ρωσσίας και της Βιέννης που έτεινε νά καταστή πρώτευουσα της γεωμηνικής αυτοκρατορίας και ν' άπορροφήσιν τόν γεωμηνικόν βορρόν, είχαν τας άντιλήψεις των και είχαν ως μοναδικόν ζήτημα την Πολωνίαν, ή Αικατερίνη προσπαθούσε χωρίς έκείναι νά τόν άνταλαμβάνωνται νά θέσι εις έφαρμογήν τὰ σχέδιά της διά την Άνατολήν. Τούς άπησχόλει με τις διαφορές της διανοής της Πολωνίας διά νά μη βλέπουν προς τὰ βαλκάνια. Κατ' αυτόν τόν τρόπον

Η Κόμισσα Ποτόκκα, ή «Όραιο Φαναριώτισσα»

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΗ ΦΥΓΗΣ

Έκ του Ρωσικού

Μη φεύγης από τό χωριό,
Μικρό μου περιστέρι,
Μείνε να ζήσουμε τὰ δυό
Σε' αγαπημένα μέρη,
Έδω που μεγαλώσαμε
Αγάπη μου κ' οί δυό,
Έδω και ἄς γεράσουμε,
Στό ἴδιο τό χωριό,
Στό ἴδιο τό χωριό.

Έκει που τρέχεις χαρωπά,
Τοελλοῦταικη μικρή μου,
Δέν θα'ρξες μιά νά σ' ἀγαπά
Καθούσάν την δική μου.
Έδω π' αγαπηθήκαμε,
Αγάπη μου κ' οί δυό,
Έδω και ἄς πεθάνουμε
Στό ἴδιο τό χωριό.
Στό ἴδιο τό χωριό.

Μετάφρ. Θ. Βελλινάντι

ΠΛΑΝΕΜΑ

[Του Ρωλινά]

Θαροῶντας πῶς την λάτρευα, σά σκλάβος, χαρωπή
Ξεγυθῆκα ὅτι ἐτολμῆζε τό ἀρρόπιστόν της σῶμα.
Καί, σάν ἡλιοβασιλεμα, κοκκίνης ἡ γροσπὴ
τῆς γαλατίνας σάρκας της τό συννεφένιο χρώμα.

Κ' ἔκει πού λές μ' ἐξώριζε τό χέρι της ἀκόμα
κι' ἐβόρουνε τὰ μάτια της βαθεῖο καϊμιοῦ σιωπῆ,
ἢ Ἀλθῆεια ἀκράτητη ἀνθίς στο ῥόδιόν της στοῖμα
καί την κρυφὴ λαχτάρα της την ἐσπρωγνε νά πῃ...

Μὰ τό κορμί μου μέσα μου, ὑποκριτὴς μὲ κρίσι,
τήν ἐγελοῦσε μὲ δὴλ του την τέγγη.— Ἀχ! την φτωχῇ.
Γιατί, παλῆς ἀγάπης μου λογαζόντας μεθόσι,

σάν Φαρισαῖος ἄπιστος πού λέει μιά προσευχῇ,
κάποιο δογμα ψιθούριζα παλῆ μου ἀγάλη—ἀγάλη,
καί μέσ' τὴν ἀσπρη γύμνια της ἀγκάλιαζα μὴν ἄλλη.

Μετάφρ. Μιχ. Ἀργυροπούλου

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

[Του Β. Ούγκο]

"Εκρωνε στήν πεταλοῦδα τό λουλούδι λυπημένο :

"Ετσι μὴ μὲ παρατῇς"

"Αχ! Τί ἀλλοῖωτικα πού ἡ μοῖρα μᾶς ἐγέρνει—ἐγὼ μένω
καί ἄλλοῦ, πέρα δὸν πετάς!"

Κι' ὅμως μακρὸν κ' ἄν φεύγης, ἀγαπιώμαστο ὀλο ἀκόμα,
σάν καρδιάς μικρὸν παιδί.
Καί ταιριάζομε τὰ δυό μας κ' εἴμαστε ὅμοια στο χρώμα,
σάν λουλούδια καί τὰ δυό.

Μὰ τί κρίμα! "Εὐὸ πηγαίνει στὰ γηλά καί ἐγὼ θὰ σβῶσω
ἐδῶ μέσα στὰ κλαδιά!"

"Αχ! πῶς ἦδε! αὐτὸν πῶς συντορεῖ νά σοῦ χαρίσω
τὴν γλυκεῖά μου μυρωδιά..."

Μὰ εὐὸ δὲν ἀκούς, ὠμένα, κ' ὀλο φεύγεις. Σ' φωνάζω.

Κι' εἶσι ὁ ἴσκιος σου περὶά,
Κι' ὀλομόνχ' ἀπομῶνο καί τὸν ἴσκιό μου κιντᾶζω
πού στὰ πόδια μου γυρᾷ.

"Ερξομαι καί πᾶς: ἀγάπη δὲν σὲ φθάει μιά καί μόνον
ο' ἐρωτεύεται δὴλ ἡ γῆ"

Καί γι' αὐτὸ μὲ βρίζεις πάντα μέσ' στὰ δίκρυνα ἀπ' τὸν πόνο
βουτηγμένο κάθε αἰγῇ.

"Ω! γλυκεῖά βασίλισσά μου, γιὰ νά ζήσωμ' ὀλόενα
μέσ' ο' ἀγάπη καί χαρὶ,
κάνε ρίζες σάν καί μένα, εἴτε δόξ' μου σάν καί σένα
γοργοκίνητα πτερά."

Μετάφρ. Μιχ. Ἀργυροπούλου

ἐξσφάριζε κατὰ την κρίσιν της τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σχεδίου της, πού
ἦτο τό ποθητότερον, τό μεγαλύτερον, τό περισσότερον ἐνδοξόν.
Νὰ διώξῃ τοὺς Ὀθωμανοὺς ἀπὸ τὴν Εὐρώπην καί νὰ βασιλεύσῃ
μὴν ἤθεραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ ὀτακουστὴς ἐβραῖος ἐπροσπάθει νὰ συγκεντρώσῃ εἰς τὴν
μνήμην του ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα καί ἀκριβέστερα. Ἐτεῖτα
ἡ Αἰκατερίνη ἤρχισε νὰ ὀμλῇ εἰς τὴν Ποτόκκα διὰ τὰ γεγονότα εἰς
τά ὅποια ὤφειλε τὴν ἀνάγκησιν της εἰς τὸν θρόνον. Ὁμίλησε διὰ
τὴν τακτικὴν της κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐραστῶν της, τακτικὴν
κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν λημονοῦσε τὴν πολιτικὴν, ἀνέφερε σκάνδαλα,
ἐκάμεν εἰς τὴν νεαρὰν κόρην α' πού παρεπονέτο διὰ τὰς ἀπιστίας
τοῦ ἀνδρός της ἕνα ἀκαδημαϊκὸν μάθημα ἐρωτοσ, ὀμλήσε διὰ τὸν Βολ-
ταίρον καί διὰ τὸν Ἀλαμπέρ πού τὸν ἔλεγαν «Σεμίραμιν τοῦ
Βορᾶ».

Χάρις εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀγγλικῆς κατατοκοπέας διεσώθησαν
ἐπὶ ἐπιτολαί, ὅπου ἡ Αἰκατερίνη περιγράφεται κατὰ τὸν πόνον θαυ-
μαστόν καί παραχρῆμα πολυτίμοι πληροφόρησι διὰ τὸ περιβάλλον-
τες ὅπου ἡ ὥραία Φαναριώτισσα κόμισσα Σοφία Ποτόκκα ὑπέβρε ἡ
περισσότερον ἐνδιαφέρουσα φυσιογνωμία τῆς αἰλῆς τῶν τελευταίων
χρόνων τῆς μεγάλης Τσαρίνας.

Δ. Α. Κόκκινος

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΒΡΗΤΕ ΚΑΛΗΝ ΣΥΖΥΓΤΟΝ

"Η γυνίκα στὸ βέατρο. "Η γυνίκα στὸ σπίτι. "Η κόρη καί ἡ
φιλένδες της. "Η γυνίκα πρὸ τῆς δυστυχίας. "Η κόρη
πρὸ τοῦ πκτῆρς της. "Η γυνίκα τὴν ὥρα τῆς ἐπισκέ-
ψεως. Πικρὴ νὰ νυμφεῦθῃς καί ποῖς ἔχι..."

Τὸ ζήτημα τοῦ πῶς πρέπει νὰ εἶναι ἡ γυνίκα τὴν ὁποίαν θὰ
θελήσῃ ὁ ἀνδρας νὰ διαλέξῃ γιὰ σύντροφον τοῦ βίου του, ἀπασχολεῖ
ὅλους ὅσους δὲν ἐγνώρισαν τὴν οὐδέτητα τῶν βελῶν τῆς Ἀφροδίτης
καί οἱ ὅποιοι ἐννοοῦν νὰ εὗρουν τὴν μελλουσα σύζυγον τῶν ἀφού
ἐπιμελῶς μελετήσουν τὸν χαρακτήρα δεκάδων καί ἑκατοντάδων γυ-
ναικῶν τίς ὁποῖες θὰ γνωρίσουν. Τὸ πρῶτον εἶναι πολὺ πλοκο-
ν, βέβαια, διότι τίποτε δὲν εἶναι πῶς δύσκολο, ἀπὸ τὴν διάγνωσιν τοῦ
γυναικεῖου χαρακτήρος. Πολλοὶ ἐν τοῖτοις πού ἔχουν ἐπιδοθῇ στὴν
γυναικεῖαν ψυχολογίαν, ἀπεπειρώθησαν νὰ δώσουν τὸ κλειδί τοῦ
μυστηρίου τῆς γυναικός. "Εως ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καί ὁ προφῶρος
ἀποθανὼν Γάλλος σατυρικός Μᾶξ Ὁρέλ, ὁ ὁποῖος σ' ἕνα μικρὸ το-
μίδιον πού ἐτυπώθηκε μετὰ τὸν θάνατόν του στὸ Παρίσι παρέχει
ὕπὸ χιουμοριστικὸν τύπον τὰς ἑξῆς ἀπαντήσεις εἰς τὸ μέγα ἐρωτη-
ματικὸν τῆς ἐκλογῆς μιᾶς καλῆς συζύγου :

— "Νυμφεῦσόν" λέγει ὁ ἐξυπνότερος αὐτὸς συγγραφεὺς, γυνί-
κα πῶς κοντὴ ἀπὸ σένα. Μὴ νυμφεῦθῃς γυνίκα πού δὲν μπορεῖ νὰ
γελάσῃ μὲ τὴν καρδιά της. Ὁ χαρακτὴρ κάθε ἀνθρώπου μαθαίνει-
ται ἀπὸ τὸν τρόπο πού γελά. Μὴ παντρεύθῃς γυνίκα πού γελά βε-
βαιωμένα. Νυμφεῦσόν γυνίκα ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ ἐκτιμῇ καὶ νὰ
ἀστειοποιεῖται καί ἡ ὁποία βλέπει ὅλα τὰ πράγματα ἀπ' τὴν καλὴν τοὺς
ὄψιν.

— "Μὴ πάρῃς γυνίκα, ἡ ὁποία κατακρίνει τὰ πάντα καί κοροῖ-
δεύει τίς φίλες της, μόλις γυρίσουν τὴν πλάτη. Νυμφεῦσόν γυνίκα
ἡ ὁποία εὐρίσκει πάντα λέξεις γιὰ νὰ ὑπερασπισθῇ ἐκείνους τοὺς
ὁποίους κατηγοροῦν μπροστὰ της. Νυμφεῦσόν μιά φιλόσοφον..

— "Ἄν ὀδηγήσῃ στὸ βέατρο τὴν μνηστὴρ σου καί δὲν ἔχεις κρατή-
σει τὰς θέσεις ἐκ τῶν προτέρων, νυμφεῦσόν αὐτήν, ὅταν δεῖς πῶς
τό λάθος σου αὐτὸ δὲν τὴ θυμώνει καί δέχεται νὰ πῇ νὰ καθίῃται
καί στὴ γκαλαρία μαζί σου. "Η νέα πού θὰ φερθῇ ἔτσι, ἀσφαλῶς
εἶνε καλὴ καί ἀγαθῇ.

— "Ὅταν ἀπαντήσῃς στὸ δρόμο σου ἐπαίτη καί θελήσῃς νὰ τοῦ
δώσῃς ἐλεημοσύνην, μὴ νυμφεῦθῃς τὴν γυνίκα πού δὲν πῇ αὐτὴ τὴ
στιγμὴ γιὰ τὸν ζήτημα :

— "Ἵσως εἶναι κανένας ἀπατεῶν, ὁ ὁποῖος πίνει ὅτι τοῦ δι-
νομιε σὺς ταβέρνες.

— "Ἄν τὴν παρατήρησῃ αὐτὴ τὴν κάμη σὺ καί ἡ γυνίκα πού
θὰ σὲ συνοδεύει ἀπαντήσῃ :

— Δὲν πειράζει κ' ἂν πηγαίνει σὺς ταβέρνες, ὁ δυστυχισμένος.
Κάμνει σήμερον τόσο κρύο καί ἕνα ποτήρι κρασί θὰ τὸν ὠφελήσῃ !
— "Τὴν γυνίκα πού θὰ σοῦ τὸ πῇ αὐτὸ νυμφεῦσόν την.

— Προσπάθει νὰ μάθῃς γιὰ μιά γυνίκα πού ἐνδιαφέρεται εἰς
διαθέσεις ἔχει ὅταν ξυπνάει. Ἄν ξυπνάει ἐν τὸν γέλιο στὰ χεῖλιν
νυμφεῦσόν αὐτήν. Ἄν ὁμως κατασουριάζει καί δυστροπεῖ μὴ τὴν
νυμφεῦθῃς ! Ἡ δοκιμὴ εἶναι ἀλάνθιστος.

— "Μὴ νυμφεῦθῃς γυνίκα, ἡ ὁποία εἶναι τοὺς τρόπους τοῦ καλοῦ,
λεγομένου κόσμου. Ἡ κόρη πού φυλεῖται τὸ μειδιάμ' της γιὰ τοὺς
ἐξόνους ἐνθ' εἶναι γυναικίνα στὸ σπῆτι της, γιὰ τοὺς δικούς της, δὲν
εἶναι πλασμένη γιὰ τὸν συζυγικὸν βίον. Ἄν μνηστευθῇ μιά τέτοια
κόρη, θὰ σὲ περιποιεῖται στήν ἀρχή, γιὰτὶ θὰ εἶναι ξενός δι' αὐτὴν
ἀκόμη. Ὅταν ὁμως γίνῃ σύζυγός σου νὰ εἶσαι βέβαιος πῶς θὰ σοῦ
φερθῇ ὅπως φερνόνταν καί στὸ σπῆτι καί πρὸς τοὺς δικούς της.

— "Μὴ νυμφεῦθῃς γυνίκα πού τὴν ἐπισκοπεῖται καί α' ἀφίγει
νὰ τὴν περμιένῃς μὴ ὅτι γιὰ νὰ σὺ σολιθῇ ἐν τῷ μεταξὺ καί νὰ
σοῦ παρουσιασθῇ τουλαεταρισμένη. Ἄν ὁμως ὀρθεῖ ἀμέσως, μὲ
τὰ μαλλιά προχερῶς διορθωμένα καί μὲ τὸ φόρεμα τὸν σπαιτοῦ,
νυμφεῦσόν την καί μάλιστα ἂν δὲν σπεύσῃ νὰ σοῦ ζητήσῃ συννώ-
μην γιὰ τὴν ἀτημελήτην της.

— "Νυμφεῦσόν την κόρη πού στρίβει, ἐπικολλᾷ κ' ἐτοιμάζει τὰ
ταγάρια τοῦ πατέρα της, πού προτίθει γιὰ τὸ δωμάτιο τῆς ἐργα-
σίας του, πού καθαρίζῃ τὴν πλῆτα του, πού περιποιεῖται καί χαι-
δεύει αὐτὸν παντοιοτρόπως καί τὸν φωνάζει μὲ χαιδευτικὰ ὀνόματα.

— "Ἡ κόρη πού περιποιεῖται τὸν πατέρα της, πού δὲν τὸν ἀφί-
νει νὰ βγῇ ἔξω χωρὶς νὰ τὸν ἐξασκίωσῃ, πού τὸν ἀγαπάει, πού φρον-
τίζει γι' αὐτόν, θὰ δεῖξῃ αὐτὸν τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον καί γιὰ τὸν σύ-
ζυγό της. Καλότυχος ὁ πατέρας ποῖται μιά τέτοια κόρη ! Καλότυ-
χος ὁ σύζυγος ποῖται μιά τέτοια γυνίκα !

Μᾶξ Ὁρέλ